

สวนพฤกษศาสตร์ 5-योग

ทองกวาว

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Butea monosperma</i> (Lam.) Taub.
ชื่อวงศ์	FABACEAE
ชื่ออื่น ๆ	กวาว, ก้าว (ภาคเหนือ); จอมทอง (ภาคใต้); จำ เขมร-สุรินทร์); จาน (อุบลราชธานี); ทองกวาว (ภาคกลาง); ทองตัน (ราชบุรี); ทองธรรมชาติ, ทองพรหมชาติ (ภาคกลาง)
ชื่อสามัญ	Bastard teak, Bengal kino, Kino tree, Flame of the forest
ลักษณะทั่วไป	ไม้ต้น สูงได้ถึง 20 ม. แตกกิ่งต่ำ หูใบและหูใบย่อยขนาดเล็ก ร่วงเร็ว ใบประกอบมี 3 ใบย่อย ก้านใบยาวได้ถึง 10 ซม. ใบย่อยขนาดไม่เท่ากัน ยาว 14-17 ซม. ปลายกลมหรือเว้าตื้น ๆ โคนมักเบี้ยว ใบปลายรูปไข่กลับกว้างเกือบกลม ก้านยาวได้ถึง 5 ซม. ใบข้างรูปไข่ ก้านยาว 0.5-1 ซม. ช่อดอกแบบช่อแยกแขนงคล้ายช่อกระจุก ออกตามซอกใบหรือตามกิ่ง ยาวได้ถึง 50 ซม. มีขนละเอียด ใบประดับขนาดเล็ก ร่วงเร็ว กลีบเลี้ยงรูปถ้วย ยาว 1-1.2 ซม. มีขนทั้งสองด้าน ปลายจักตื้น ๆ กลีบบน 2 กลีบ กลีบล่าง 3 กลีบ ดอกโค้งงอ สีส้มหรือเหลือง ยาว 5-5.5 ซม. มีขนละเอียด กลีบกลางรูปไข่แกมรูปขอบขนาน กลีบปีกและกลีบคู่ล่างรูปเคียว เชื่อมติดกัน กลีบคู่ล่างกว้างและยาวกว่ากลีบปีกเล็กน้อย ก้านชูอับเรณูเชื่อมติดกัน 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งมี 9 อัน อีกกลุ่มหนึ่งมี 1 อัน รังไข่มีขนละเอียด ก้านเกสรเพศเมียโค้งเข้า ยอดเกสรเป็นตุ่ม ฝักรูปขอบขนานแบน ยาว 12-15 ซม. ปลายกลม ก้านยาวประมาณ 1.5 ซม. มีเมล็ดเดี่ยวอยู่ที่ปลายผล แบน ยาว 3-3.5 มม.
นิเวศวิทยา	พบที่อินเดีย ภูฏาน เนปาล ศรีลังกา จีนตอนใต้ พม่า ภูมิภาคอินโดจีน และสุมาตรา ในไทยพบแทบทุกภาค พบน้อยทางภาคใต้ ความสูงถึงประมาณ 750 เมตร
ประโยชน์	ปลูกเป็นไม้ประดับ ยางสีแดงมีสรรพคุณเป็นยาสมาน